

Фаховий коледж

Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II

Освітньо професійний ступінь	<i>Фаховий молодший бакалавр</i>	Форма навчання	<i>денна</i>	Навчальний рік/ семестр	<i>2026-2027 семестр: осінній</i>
-------------------------------------	----------------------------------	-----------------------	--------------	--------------------------------	-----------------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Культура професійного мовлення
Циклова комісія	Дошкільна освіта
Освітня програма	-
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: вибіркова Кількість кредитів: 3 Кількість годин: 90 Лекційні заняття: 20 Семінарські заняття: 26 Самостійна робота: 44 Форма підсумкового контролю - залік
Викладач(і), відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, адреса електронної пошти викладача/ів)	Кіраль Катерина Бейлівна, викладач угорської мови та літератури, спеціаліст вищої категорії, педагогічне звання «методист-викладач» kiraly.katalin@kmf.org.ua консультації за домовленістю Classroom дисципліни: https://meet.google.com/vik-qgnj-kse
Пререквізити навчальної дисципліни	Загальні та фахові знання, отримані на попередніх курсах з угорської мови.
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Предметом вивчення навчальної дисципліни є спілкування як система соціально-психологічної взаємодії між суб'єктами комунікації, спрямована на створення оптимальних соціально-психологічних умов для спільної діяльності. Вивчення навчальної дисципліни передбачає розвиток комунікативної компетентності майбутніх педагогів, підвищення рівня їх етичної взаємодії з вихованцями, колегами та батьками. Курс покликаний допомагати становленню сучасного педагога, який розвивається і формується в умовах сучасного освітнього простору. Метою викладання навчальної дисципліни є: оволодіння системою комунікативних знань, умінь, що забезпечують реалізацію функцій, покладених на педагога в цілому, здійснення майбутніми фахівцями професійно-педагогічної комунікації на високому якісному рівні, можливість самореалізації й самовдосконалення здобувачів освіти через вербальні, невербальні засоби комунікації з точки зору педагогічної діяльності. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- надання здобувачам освіти знань теоретичних положень професійно-педагогічної комунікації;
- практичне оволодіння технікою керівництва педагогічною комунікацією;
- оволодіння ефективними шляхами впливу на співрозмовника, суб'єкта комунікації;
- розвиток комунікативних компетенцій, необхідних у професійному спілкуванні педагогів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти повинні:

знати:

- історичні витоки професійно-педагогічної комунікації;
- сутність, види, функції, моделі комунікації;
- сутність, функції мови й мовлення вихователя, його індивідуальний стиль;
- види, особливості вербальних засобів професійно-педагогічної комунікації;
- культуру мови і мовлення педагога; техніку мовлення педагога;
- мовленнєвий етикет та моделі взаємодії «вихователь-дитина»;
- сутність, класифікація невербальних засобів комунікації;
- співвідношення вербальних і невербальних засобів комунікації;
- особливості зовнішнього вигляду, поведінки педагога.

вміти:

- використовувати багатство мови у професійно-педагогічній комунікативній діяльності;
- реалізувати основні різновиди мовлення у професійно-педагогічній комунікативній діяльності;
- добирати в усному й писемному педагогічному мовленні найдоцільніші формули мовленнєвого етикету;
- моделювати процес професійно-педагогічної комунікації, враховуючи його структурні елементи;
- організовувати процес прийому й передачі інформації;
- управляти процесом в системі «вихователь-дитина»;
- установлювати суб'єкт-суб'єктні стосунки з суб'єктом комунікації;
- використовувати інформаційні ресурси комп'ютерних технологій для організації навчально-виховного процесу.

Програма вибіркової навчальної дисципліни містить 3 змістовні модулі:

Змістовий модуль 1. Професійно-педагогічна комунікація як феномен педагогічної діяльності.

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Культура професійного мовлення». Суб'єкт та об'єкт соціально педагогічної комунікації. Зв'язок курсу з іншими дисциплінами. Комунікація як об'єкт дослідження.

Тема 2. Функції педагогічного спілкування. Моделі комунікації. Комунікативність педагога.

Тема 3. Педагогічне спілкування як складова педагогічної комунікації. Особливості та функції педагогічної комунікації. Структура ПК. Переконавання та навіювання у процесі комунікації.

Тема 4. Стиль педагогічної комунікації. Моделі спілкування педагога. Культура слухання. Бар'єри та ускладнення у процесі педагогічної комунікації.

Тема 5. Соціально-психологічний клімат у ПК. Міжособистісні стосунки у педагогічному колективі. Стиль керівництва - основа комунікації керівника навчального закладу з педагогічним колективом.

Тема 6. Педагогічні конфлікти. Суть, джерела, причини, функції і класифікації конфліктів. Суперечності і конфлікти в системі освіти. Моделі конфліктної ситуації. Конфлікт у взаємодії суб'єктів ПК. Розв'язання та усунення конфліктів. МКР №1

Змістовний модуль 2. Основні засоби педагогічної комунікації.

Тема 7. Засоби педагогічної комунікації.

Тема 8. Вербальні засоби педагогічної комунікації. Знакові системи як засоби ПК.

Тема 9. Види вербальних засобів комунікації. Усне мовлення педагога.

Тема 10. Писемне мовлення педагога. Внутрішнє мовлення. МКР №2

Змістовний модуль 3. Культура мови і культура мовлення вихователя.

Тема 11. Культура мови і культура мовлення вихователя: основні ознаки. Техніка мовлення.

Тема 12. Мовленнєвий етикет педагога. Мовленнєві моделі взаємодії суб'єктів педагогічної комунікації.

Тема 13. Можливі порушення педагогічного спілкування.

Тема 14. Зовнішній вигляд і поведінка педагога. Екстралінгвістичні і просодичні засоби комунікації. Міміка. Жести. Візуальний контакт. Міжособистісний комунікативний простір. Декодування невербальної комунікації.

Тема 15. Комп'ютерні засоби ПК. Комп'ютерні комунікації в освіті. Робота педагога з суспільними мережами. Е-пошта як засіб педагогічної комунікації. Встановлення комунікативних зв'язків через участь у всесвітніх телеконференціях.

Тема 16. Дистанційне навчання і форми взаємодії суб'єктів педагогічної комунікації. Етичні правила комунікації у інформаційних мережах. Валеологічні аспекти роботи з комп'ютером. МКР №3

Самостійна робота

Тема / Вид роботи
Конспект за переліком питань до підсумкового контролю
Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка словника основних понять.
Засоби педагогічної комунікації. Створення мультимедійної презентації
Педагогічні конфлікти. Шляхи вирішення конфліктних ситуацій. Підготувати виступ-презентацію (тема за вибором).
Роль мовленнєвого етикету у процесі виховання культурної людини. Підготувати реферат.
«Характерні особливості усного мовлення»; «Народні говірки – середовище функціонування усного мовлення». Підготувати виступ на теми.
Підготувати презентацію: Невербальна педагогічна комунікація.
Опрацювати статтю: Uzsalyné Pécsi Rita: Digitális drog
Підготувати презентацію на тему: «Валеологічні аспекти роботи з комп'ютером».
<i>Із матеріалів 2 контрольні роботи</i>

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

Навчальні досягнення здобувачів освіти із дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100, згідно [Положення про систему оцінювання знань здобувачів фахової передвищої освіти у Фаховому коледжі ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ](#)

Навчальні досягнення молодших бакалаврів із дисципліни «Культура професійного мовлення» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Оцінка за змістовні модулі визначається як сума балів за:

Відповіді та організаційні заходи на практичних заняттях (усна відповідь, відповіді на запитання викладача, презентація, ситуативні вправи) –15 балів;

Практичні завдання – 20 балів;

Контрольна робота – 15 балів

Самостійна робота –50 балів.

Залік – 40 балів

Загалом – 100 балів.

Критерії оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях

Бали	Критерії оцінювання
5	Здобувач освіти правильно відповідає на поставлене питання, вміє пояснити сутність, методiku, надати класифікацію тощо, може навести приклади застосування понятійного апарату, формул, класифікацій. При цьому показує високі знання не тільки навчальних посібників, а і інших джерел, проявляє вміння аргументувати свої думки та ставлення до відповідної проблеми.
4	Здобувач освіти дає правильну відповідь на поставлене питання, при цьому показує достатні знання та може навести приклади для застосування понятійного апарату, вміє аргументувати свої думки щодо відповідної категорії. Проте відповідь не є вичерпною, або допущені окремі неточності.
3	Здобувач освіти у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, не наводить приклади, показав недостатні знання літературних джерел.
2	Здобувач освіти у своєму відповіді допустив великі неточності, не міг навести приклади для застосування понятійного апарату не спромігся аргументувати свою відповідь, рівень його знання є недостатнім.
1	Здобувач освіти у своєму відповіді розповідає не на поставлене запитання але пригадає деякі фрагменти змісту дисципліни, показує недостатні теоретичні знання.
0	Здобувач освіти показує незадовільне знання понятійного апарату чи взагалі нічого не відповідає.

Критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
5	Розв'язує практичні завдання згідно умов завдання у повному обсязі застосовуючи теоретичні знання та практичні вміння творчо; проявляє активність та ініціативність; вміє керувати емоціями, висловлює та обґрунтовує власну думку, критично мислить, робить висновки, вміє ухвалювати рішення, вміє розв'язувати навчальні, педагогічні та ігрові ситуації; вміє співпрацювати в колективі.
4	Розв'язує практичні завдання згідно умов завдання у повному обсязі застосовуючи теоретичні знання але не виявляє творчий підхід та ініціативність у виконанні завдань; вміє керувати емоціями; не завжди висловлює та обґрунтовує власну думку, вміє ухвалювати рішення, розв'язувати навчальні, педагогічні, ігрові ситуації; вміє співпрацювати в колективі.
3	Розв'язує практичні завдання, не в повному обсязі; не виявляє творчий підхід та ініціативність при виконанні завдань; вміє керувати емоціями але при розв'язуванні навчальних, педагогічних та ігрових ситуацій не застосовує теоретичні знання; вміє співпрацювати в колективі.
2	У виконанні практичних завдань не проявляє належну активність, творчість та ініціативність - пасивна; при розв'язуванні навчальних, педагогічних та ігрових ситуацій не володіє належними знаннями для їх вирішення; пасивна у співпраці з колективом.
1	При виконанні практичних завдань пасивна, неухважна, безініціативна; не виконує завдання до кінця, не володіє належними знаннями та вміннями для розв'язування навчальних, педагогічних та ігрових ситуацій.

0	Відмовляється прийняти участь у виконанні практичних завдань; ігнорує розв'язуванню навчальних, педагогічних та ігрових ситуацій; не співпрацює з колективом.
---	---

Критерії оцінювання самостійних завдань

Тип самостійної роботи яка виконується у письмовій формі має бути виконана в повному обсязі самостійно, з дотриманням вимог академічної доброчесності; проведена дослідження даної теми на основі науково достовірних джерел; робота структурована та оформлена відповідно вимог, зроблені відповідні узагальнення й висновки та подані на перевірку у визначений строк.

Критеріями оцінювання презентації є її відповідність змісту доповіді здобувача освіти за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

Умови формування оціночного балу :

Під час оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти враховується:	Бали
Повнота виконання завдання	1
Рівень самостійності здобувача освіти , дотримання академічної доброчесності	1
Сформованість навчально-інформаційних умінь - змістовність	1
Сформованість навчально-інтелектуальних умінь – креативність	1
Рівень сформованості фахових умінь (вміння застосовувати на практиці набуті знання)	1
Всього:	5

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Бали	Критерії оцінювання
5	Всі завдання виконані правильно, представлені повні розв'язки завдань та зроблені відповідні висновки (90-100 %).
4	Всі завдання виконані але допущені помилки, неточності в завданнях, або не точно зроблені висновки (74-89%).
3	Допущені неточності в вирішенні завдання та висновки не точні (60-73 %).
2	Якщо виконано менше 40-59 % завдань правильно, допущені неточності в усіх завданнях.
1	Якщо виконано менше 20-39 % завдань правильно, допущені неточності в усіх завданнях.
0	Якщо виконано менше 20 % завдань правильно, допущені неточності в усіх завданнях

Порядок зарахування пропущених занять:

Місце та час відпрацювання пропущених занять визначається графіком відпрацювання (консультацій) викладачів циклової комісії «Дошкільна освіта».

Відпрацювання пропущених лекцій і практичних занять відбувається шляхом самостійного опанування студентами навчального матеріалу, підготовки рефератів із пропущеної теми або виконання практичних завдань та їх усного захисту перед викладачем.

Робота здобувача освіти оцінюється «зараховано» або «не зараховано».

Результат відпрацювання здобувачами освіти пропущених занять викладач фіксує у журналі обліку роботи.

Критерії оцінювання реферату

Реферати в рамках навчального процесу оцінюються за наступними головними критеріями:

- уміння підібрати наукову літературу по темі;
- інформаційна насиченість, новизна, оригінальність викладу питань;
- простота і дохідливість викладу;
- самостійність розробки теми на основі поглибленого вивчення першоджерел і літератури до неї. (дотримання академічної доброчесності)
- структурна організованість, логічність, граматична правильність і стилістична виразність;
- переконливість, аргументованість, практична значущість і теоретична обґрунтованість пропозицій і висновків, зроблених в рефераті.
- чіткість і послідовність викладення матеріалу відповідно до самостійно складеного плану; у текстовій частині кожне питання плану (завдання) має бути виділено окремо.
- правильність оформлення наведених у роботі цитат і виносок.
- наявність узагальнень і висновків, зроблених на основі вивчення літератури загалом.
- наявність і правильне оформлення списку літератури (з точними бібліографічними даними), яку студент вивчив і використав при написанні реферату.

Реферат не зараховується при бездумного списування тексту й повного подання літературного джерела з відповідним посиланням на джерела.

Здобувач освіти, який в результаті поточного оцінювання з виконанням усіх практичних і самостійних завдань набрав більше 60 балів, має право не складати залік.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі освіти, які в сумі за змістовні модулі отримали не менше 40 балів і відпрацювали всі пропущені заняття.

Семестровий залік проводиться у формі письмової залікової контрольної роботи або усно. Максимальне значення балів, передбачених за виконання контрольної роботи складає 40 балів. Після виконання залікової контрольної роботи здобувач фахової передвищої освіти отримує підсумкову оцінку, яка є сумою накопичених балів та балів за залікову контрольну роботу.

Критерії оцінювання результатів заліку

Бали	Критерії оцінювання усної відповіді
35-40	Усна відповідь характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання у практичних педагогічних ситуаціях, вміє самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.
30-34	Усна відповідь характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання у практичних педагогічних ситуаціях, позначена уміннями самостійно оцінювати явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.
25-29	Усна відповідь характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зав'язків між ними. самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізо здобувач освіти, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.
20-24	Знання неповні, поверхневі. Здобувач освіти відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
15-19	Відповідь здобувача освіти при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.
10-14	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.
0-9	Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися при розв'язанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS /	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом

Сума балів	Оцінка ECTS	Характеристика навчальних досягнень
90 – 100	A	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів,

		творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним фахових, педагогічних завдань.
82-89	B	Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички для виконання фахових, педагогічних завдань.
75-81	C	Володіє знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними; самостійно застосовує знання у стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки; має певні навички для виконання фахових, педагогічних завдань.
64-74	D	Володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування; відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знає основні поняття навчального матеріалу має елементарні, нестійкі навички для виконання фахових, педагогічних завдань.
60-63	E	Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; нестійкі навички для виконання фахових, педагогічних завдань; планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
35-59	FX	Слабке володіння навчальним матеріалом; виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача; не має стійкі навички для виконання фахових, педагогічних завдань.
0-34	F	Зовсім не володіє навчальним матеріалом, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватися при розв'язанні практичних завдань, незнання основних фундаментальних положень.

Апеляція результату семестрового підсумкового контролю подається здобувачем освіти в письмовій формі протягом першої години після оголошення результатів.

У Фаховому коледжі ЗУІ [Положення про оскарження процедури оцінювання та результатів оцінювання контрольних заходів у Фаховому коледжі ЗУІ ім. Ф. Ракоці II](#) регламентує порядок звернення та розгляду заяв здобувачів передвищої освіти.

Інша інформації про дисципліну (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	Відвідування навчальних занять є обов'язковим, основні вимоги до здобувачів освіти: активність на семінарських заняттях, відпрацювання пропущених занять, допуск до підсумкового контролю; дотримання правил академічної доброчесності: самостійне виконання навчальних і контрольних завдань; правильне цитування з посиланням на автора, посилання на джерела інформації. Навчальні заняття проводяться в кабінетах обладнаних мультимедійними проекторами; в закладі забезпечено необмежений вільний доступ до інформаційних ресурсів. Під час занять використовуються словесні методи (лекція, бесіда, дискусія), проблемний виклад навчального матеріалу,
---	--

	<p>евристичний метод, дослідницький метод, практичні методи (вправи).</p> <p>При дистанційній або змішаній формах навчання використовується інструментарій платформи Google Classroom .</p> <p>Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.</p> <p>Положення про академічну доброчесність в ЗУІ</p> <p>Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ</p>
<p>Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси</p>	<p style="text-align: center;">Базова</p> <p>Волкова Н. П. (2006): Професійно-педагогічна комунікація: навчальний посібник, Академія – 256 с.</p> <p>Васянович Г.П. (2011): Педагогічна етика: навч. посібник, Академвидав – 256 с.</p> <p>Horváthová Kinga, Szőköl István (2016): A pedagógiai kommunikáció Komárom, Selye János Egyetem Tanárképző Kar</p> <p>Orbán-Lembrík Lídia, Orosz Ildikó (2021): A kommunikáció pszichológiai-pedagógiai útvesztői Beregszász-Ungvár: II.RFKMF-„RIK-U” Kft.</p> <p>Пасинок В. Г. (2021): Основи культури мовлення, Київ: Центр учбової літератури</p> <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <p>Szító Imre (2007): Kommunikáció az iskolában Budapest: ELTE PPK Tanárképzési és -továbbképzési Központ</p> <p style="text-align: center;">Електронні інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_r_edaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf - Державний стандарт дошкільної освіти 2. https://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=205 3. http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Plyakezd_vodapedaggusok_tllkszleteV3/91_a_kommunikaci_s_a_pedagogiai_kommunikaci.html